

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ГОЛОВНИХ ПОДІЙ У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ Й КУЛЬТУРИ, ОПРИЛЮДНЕНИХ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ

у липні – серпні 2021 р.

Укладач:

Годецька Т. І.
*науковий співробітник відділу
наукового інформаційно-аналітичного
супроводу освіти ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського*

У липні – серпні 2021 р. національними засобами масової інформації оприлюднено актуальну і важливу інформацію у сфері освіти, науки та культури.

НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЗІ США

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 24-25 від 28 червня 2021 р., с.2;

- офіційного сайту ДП «Мультимедійна
платформа іномовлення України»:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3268867-zelenskij-prodovziv-diu-ugodi-z-ssa-pro-spivrobotnictvo-u-sferi-nauki-ta-tehnologij.html>

Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про продовження дії Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій» №1522-IX, який ухвалив парламент 3 червня 2021 року.

В Офісі Президента зауважили: «Уряди двох країн підписали Угоду про співробітництво у сфері науки та технологій 4 грудня 2006 року в місті Вашингтоні. Проте термін її дії закінчився у 2019 році. Тому 9 липня 2019 року уряди України та США домовилися про продовження дії документа на додатковий п'ятирічний період (починаючи з 26 травня 2019 року)».

Ця угода має на меті зміцнення науково-технічних можливостей України та США, інтенсифікацію й розширення відносин між науково-технічними спільнотами двох країн, а також сприяння науково-технічній співпраці в мирних цілях у галузях, що становлять взаємний інтерес і вигоду.

Також вона сприятиме розвитку прямих контактів і співробітництва між державними установами, університетами, науково-дослідними центрами, відомствами та іншими організаціями України та Сполучених Штатів, наголосили в ОП.

Відповідно до документа, вчені та дослідники матимуть можливості для обміну науково-технічною інформацією, досвідом і методологією проведення досліджень.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОПАРК З ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 24-25 від 28 червня 2021 р., с.2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-prezentuvav-strukturu-nacionalnogo-tehnoparku-z-pidvishennya-yakosti-osviti>

Сергій Шкарлет, Міністр освіти і науки України, презентував структуру Національного технопарку з підвищення якості освіти, в якому передбачатимуться 7 хабів та сервісні центри. Презентація нового проєкту відбулася у Харкові під час Всеукраїнської стратегічної сесії «Освіта України – 30. Національний технопарк з підвищення якості освіти».

Для посилення інтеграції освіти, науки та бізнесу для надання якісних освітніх послуг у структурі технопарку планується створити 7 хабів:

- Hub Освітніх high-tech (STEM, інкубатор);
- Hub Сервісний дизайн освітніх технологій;
- Інтелектуальна платформа TeachHub;
- Hub Освіта для мене – школа для всіх #Education for me – School for everyone;
- Hub Відкрите партнерство Open Partnership;
- Hub Освіта. Наука. Особистість. Education. Science. Personality;
- Hub Інноваційний менеджмент Innovative Management.

Така структура технопарку дозволить забезпечити підвищення якості освіти, її відповідність сучасним вимогам громади та ринку праці.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зазначив: «Запровадження представленої моделі має гарантувати входження України до держав із потужними освітніми системами та стане передумовою зростання економічного потенціалу нашої держави. Задля реалізації цієї мети пропонуємо об'єднатися в технопарк топменеджерам освіти, науковцям, ректорам університетів, директорам педагогічних коледжів, шкіл, позашкільних закладів освіти, батькам здобувачів освіти, бізнесу, нашим партнерам і всім охочим. Будемо вдячні за ідеї, пропозиції, готовність ділитися досвідом».

Міністр запропонував керівникам департаментів освіти і науки, закладів вищої і післядипломної освіти, громадам розглянути питання відкриття сервісних центрів технопарку, які, як і сам технопарк, можуть існувати у віртуальному або в реальному просторі та часі.

Сервісні центри технопарку задовольнятимуть інтереси та потреби всіх учасників освітнього процесу:

- здобувачів освіти – у забезпеченні конкурентоспроможності та успішності в житті;
- батьків – у впевненості за майбутнє своїх дітей;
- освітян і науковців – у появі нових стимулів та отриманні високих результатів своєї праці;
- роботодавців і бізнес-структур – в отриманні висококваліфікованих фахівців, здатних суттєво підвищити економічний стан своєї країни.

Сергій Шкарлет додав, що винесена на обговорення модель технопарку потребує нових ідей. Також висловив вдячність усім, хто підтримує реформи, та запросив до співпраці охочих.

Міністр Сергій Шкарлет зазначив: «Головною метою сьогоднішньої стратегічної сесії є обмін думками та конструювання дорожньої карти діяльності технопарку. Розумію, це завдання потребує переосмислення, подальших обговорень у регіонах. Рекомендуємо провести подібні стратегічні сесії на місцях, напрацювати пропозиції».

РЕСУРСИ ДЛЯ РОЗВИТКУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 24-25 від 28 червня 2021 р., с.2;

- офіційній сторінці МОН України в соціальній мережі «[Facebook](#)»:

<https://pages.facebook.com/UAMON/photos/a.682263271800254/4743771182316089/?type=3&source=48>

- офіційного вебсайту МОН України:

https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/60d41bc2b6976733935947.pdf?fbclid=IwAR0-RIFxGFFE63B25mLDgxJsi5l9D5QbeMYqPsiL_Mh-ugGr1_3_U14qG54

Пошук ресурсів для розвитку закладу професійної освіти, контроль за його видатками та надання пропозицій щодо підготовки за професіями, які затребувані на місцевому ринку праці, – такими є повноваження наглядової (підкувальної) ради закладу профосвіти. Методичні рекомендації щодо створення таких рад затверджені 23 червня 2021 року наказом Міністерства освіти і науки.

Генеральна директорка директорату професійної освіти МОН Ірина Шумік зазначила: «Заклади профосвіти нині отримують ще один інструмент, який сприятиме їхньому розвитку. Тож окрім Регіональних рад профосвіти, вони матимуть ще одного союзника, який представлятиме їхні інтереси на рівні регіону. Звісно, члени наглядової ради також зможуть контролювати деякі процеси, наприклад – фінансові. Вони мають дбати про прозорість та відкритість цих питань».

У наказі рекомендовано включати до складу наглядової (підкувальної) ради представників: засновника закладу П(ПТ)О або уповноваженого ним органу; структурного підрозділу обласних, Київської міської державних адміністрацій з питань освіти; роботодавців; сфери освіти; громадських організацій; органу місцевого самоврядування території, на якій розташований заклад. Водночас наголошено на недоцільності вводити до складу наглядової ради закладу П(ПТ)О здобувачів освіти, керівників, їх заступників, працівників закладу П(ПТ)О та осіб, які мають конфлікт інтересів.

В Методичних рекомендаціях рекомендовано, зокрема:

- членам наглядової (підкувальної) ради закладу П(ПТ)О брати участь у роботі колегіальних органів закладу П(ПТ)О з правом дорадчого голосу;
- наглядову (підкувальну) раду створити у такому складі: голова, заступник голови, секретар і члени наглядової ради, які будуть виконувати свої обов'язки на громадських засадах і безоплатно;
- закладам П(ПТ)О розробити і затвердити Положення про Наглядову (підкувальну) раду (далі – Положення)...

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД ДОСЛІДЖЕНЬ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 24-25 від 28 червня 2021 р., с.2,

№ 26-27 від 12 липня 2021 р., с.1, 6-7;

- офіційного вебпорталу парламенту
України:

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/210909.html,

- офіційного сайту Національного фонду
досліджень України:

<https://nrfu.org.ua/news/nacziionalnomu-fondu-doslidzhen-buty-i-buty-nezalezhnym/>

Нещодавно у Комітеті з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України було проведено слухання на тему: «Перший рік грантового фінансування Національним фондом досліджень України: проблеми і перспективи» (далі – НФДУ).

У заході взяли участь народні депутати, представники Міністерства освіти і науки, Міністерства оборони, Національного фонду досліджень, Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій, Національної академії наук, ректори закладів вищої освіти, представники громадських об'єднань, експерти тощо.

Голова Комітету С. В. Бабак зазначив, що метою слухань є громадське обговорення ключових проблем грантового фінансування науки в Україні, діяльності Національного фонду та напрацювання відповідних рекомендацій, і зрештою – законодавчих пропозицій, визначення ключових завдань для центральних органів виконавчої влади, НФДУ тощо. Тема слухань є надзвичайно важливою, адже від розвитку науки залежить розвиток економіки держави, її обороноздатність тощо.

Сергій Бабак нагадав, що Національний фонд створено у 2018 році відповідно до Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність» на базі

Державного фонду фундаментальних досліджень, а розпочав свою практичну роботу в 2020 році.

Голова Комітету зазначив: «Перші кроки діяльності фонду – це грантова підтримка фундаментальних досліджень, але не менш значущою є грантова підтримка прикладних досліджень. Саме в цьому є головна відмінність НФДУ від колишнього Державного фонду фундаментальних досліджень, тому потрібні особливі умови для його діяльності».

НФДУ провів у минулому році два перші конкурси – «Наука для безпеки людини і суспільства» з фінансуванням майже 137 млн грн та «Підтримка досліджень провідних та молодих учених» (понад 118 млн грн).

Він розповів, що у 2021 році передбачено фінансування на суму понад 732 млн грн, з них на грантову підтримку понад 694 млн грн, що перевищує відповідні обсяги видатків 2020 року в 2,5 рази.

Сергій Віталійович зауважив: «Чи достатньо цього? Звичайно, ні. Адже цих коштів не вистачило, щоб почати нові програми в 2021 році, не кажучи про інші речі. За всіх організаційних та інших недоліків Фонд є важливим інструментом реформування наукової та науково-технічної сфери в Україні».

За його словами для збільшення видатків Державного бюджету на функціонування НФДУ потрібно зробити висновки щодо успішності роботи Фонду в 2020 році та виправити ті недоліки, які заважатимуть Фонду розвиватися. Голова комітету наголосив: «Ми маємо за мету визначити особливі умови діяльності Національного фонду досліджень, надати йому реальний статус головного розпорядника бюджетних коштів, створити ефективні умови для функціонування установи, як організаційні, так і практичні».

Голова Комітету підкреслив, що Комітет відчув гостроту проблеми і через велику кількість звернень, насамперед від наукових колективів, рад молодих вчених і науковців, які представили своє бачення та пропозиції порушеного питання.

Сергій Бабак запевнив: «Ми свідомі того, що це питання комплексне і вимагає системних кроків для його вирішення на рівні Фонду, Міністерства освіти і науки, Міністерства фінансів, інших зацікавлених міністерств і відомств, установ, академій наук, а також Уряду та Верховної Ради».

Роман Гришук, народний депутат, зазначив, що вперше в Україні створили незалежний інститут фінансування: «Він створений науковцями та працює для науковців. Збереження незалежності фонду – це основне завдання, крім того, має бути сталість у фінансуванні, у законодавчих рамках, тоді за декілька років будемо бачити результати».

Детальніше про роботу НФДУ розповів його голова Леонід Яценко. Він акцентував, що чимало проблем в діяльності Фонду потребують законодавчого врегулювання. Голова Фонду наголосив, що настав час виконати норму

Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» і визнати Фонд головним розпорядником бюджетних коштів на планові періоди. Також варто внести зміни до відповідних законів та нормативно-правових актів і визначити особливий статус НФДУ; передбачити можливість розвивати міжнародну співпрацю; передбачити норми оплати праці членів комісій конкурсів Фонду; унормувати питання щодо надання послуг з проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів іноземними науковцями як експертами тощо.

Під час слухань прозвучали також різні пропозиції щодо формування Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (який, зокрема, обирає наукову раду НФДУ). Зокрема, була висловлена пропозиція квотного формування Наукового комітету (з визначеною кількістю місць від НАН та галузевих академій). Але більшість учасників слухань запропонували залишити нинішню систему, яка виключає конфлікт інтересів, знижує корупційні ризики і забезпечує представництво в Науковому комітеті лише кращих вчених.

Голова Комітету по завершенню виступів підбив підсумки обговорення та визначив пріоритети подальшої роботи. Протягом двох тижнів секретаріат Комітету прийматиме і опрацьовуватиме письмові пропозиції до запропонованих рекомендацій комітетських слухань. Основний лейтмотив рекомендацій – необхідність збереження і розвитку грантового фінансування наукових проєктів. Для цього НФДУ має працювати як незалежна установа.

Проблеми і перспективи грантового фінансування Національним фондом досліджень України обговорено на слуханнях у Комітеті з питань освіти, науки та інновацій.

БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ВИНАХІД ВЧЕНИХ ХПІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 24-25 від 28 червня 2021 р., с.3;

- офіційного сайту НТУ«ХПІ» України:

<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/2021/06/16/poli-t/>

Харківські політехніки створили вдосконалений аерозольний генератор – багатофункціональну установку, що дозволяє гасити пожежі, маскувати військову техніку, захищати рослини від шкідників і заморозків, наносити зносостійке та корозійностійке покриття на вироби з металу та навіть стимулювати дощ. За допомогою цієї технології можна розподіляти рідину на великій території у вигляді туману. Творці даної установки, яку назвали «Poli-T» – колектив Навчально-наукових інститутів:

енергетики, електроніки електромеханіки, а також механічної інженерії та транспорту НТУ «ХПІ». Генератор – стартап політехніків, з яким вони беруть участь в освітньо-стипендіальній програмі CIG R & D LAB від Chernovetskyi Investment Group (CIG).

Керівник проекту, завідувач кафедри загальної електротехніки НТУ «ХПІ» Костянтин Коритченко зазначив, що в «Poli-T» реалізована новітня енергоефективна технологія надзвукового згоряння палива.

Костянтин Коритченко зауважив: «Під час тривалих пошуків і роботи над генератором ми навчилися управляти таким небезпечним явищем, як детонація. У розробленому зразку відбувається детонація суміші бензину з повітрям з періодичністю 25 разів у секунду. Саме детонаційна хвиля подрібнює речовину для створення аерозолі. Також детонаційне згоряння робить установку дуже потужною, тому що тиск в ударній хвилі перевищує 25 атмосфер, а повна потужність генератора досягає 50 кВт».

Багатофункціональний винахід вчених ХПІ використовується для вирішення завдань різних напрямів.

Так, **в промисловості** ця установка використовується для нанесення зносостійких, корозійностійких покриттів на вироби з металу, кераміки та металокераміки.

У **сільському господарстві** Poli-T забезпечує захист рослин від заморозків, покриваючи їх теплою екологічної піною. Розробники говорять, що технологія не потребує витрат в кілька тон води на гектар та є мобільною, що підвищує її конкурентоспроможність. Ноу-хау використовують також для *дезінсекції дерев в садах і зерносховищах*.

Крім того, Poli-T можна використовувати **для гасіння пожежі в приміщеннях**, забезпечуючи дбайливу боротьбу з лихом. Так, стандартне гасіння проводиться шляхом використання великої кількості води, що також тягне за собою псування майна. Установка харківських політехніків **заповнює приміщення водяним туманом**, що в десятки разів зменшує витрати води та підвищує шанси зберегти техніку, меблі та інше. Як перспективний напрям – політехніки проводять дослідження можливості *застосування установки для стимулювання дощів*.

Особливий інтерес аерозольний генератор Poli-T викликає і у військових, оскільки він дозволяє **маскувати озброєння та техніку Збройних Сил України**. За словами розробників, **головна особливість агрегату – простота конструкції, мобільність та висока ефективність використання в надскладних умовах**. Тому зразок техніки повезли до Києва для участі у виставці «Зброя та безпека – 2021».

ЦИФРОВА ІНКЛЮЗІЯ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 24-25 від 28 червня 2021 р., с.1, 10-11;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/events/cifrova-inklyuziya-pershij-ukrayinomovnij-zastosunok-digital-inclusion-dlya-bezbaryernogo-spilkuvannya-vsih>,

- офіційного сайту ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-preshall/3265570-cifrova-inkluzia-persij-ukrainomovnij-dodatok-digital-inclusion-dla-bezbarernogo-spilkuvanna-vsih.html>

Нещодавно відбулася загальнонаціональна презентація «Цифрова інклюзія: Перший україномовний додаток Digital Inclusion для безбар'єрного спілкування всіх». Цей додаток створено як рішення для альтернативної і додаткової комунікації, коли вербальна комунікація неможлива, зокрема дітей з аутизмом та людей після інсульту і травм, а також для розвитку мовлення та творчого мислення. Мобільний додаток Digital Inclusion створено за ініціативи Хуавей Україна у співпраці з ГО «Здорове суспільство» (Одеса) та соціального підприємства «ДивоГра» (Бровари Київської області) в рамках соціального партнерства за підтримки Міністерства освіти і науки України. У створенні мобільного додатку Digital Inclusion взяли участь експерти, представники батьківських організацій, державних інституцій, шкіл, університетів, медіа, бізнесу. Особливу роль у проєкті відіграли освітяни Мостищенської школи-інтернату (Київська область) та національна спільнота активістів з кола майбутніх користувачів мобільного додатку. Технічний партнер – VRG Soft (Дніпро). Завантажити мобільний додаток під назвою Digital Inclusion можна на телефони та планшети. Також створено вебверсію www.dimobi.org.ua.

Учасники презентації: Артур Селецький – заступник міністра освіти і науки України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації; Дун Айбо – керівник департаменту комунікацій Хуавей Україна; Аліна Севастюк – менеджерка зі зв'язків із громадськістю Хуавей Україна, модераторка; Ганна Усатенко – засновниця і керівниця соціального підприємства «ДивоГра», учасниця соціального партнерства зі створення мобільного додатку Digital Inclusion; Лариса Антонюк – проректорка Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, директорка Інституту вищої освіти КНЕУ; Наталія Макогон – заступниця

начальника Київського метрополітену; Ольга Макогон – головна редакторка журналу «Управление персоналом», директорка Державної служби зайнятості (2019-2020), проектна менеджерка «Реформа ринку праці» Офісу реформ Кабінету Міністрів України (2017-2018); Марія Моторжина – історик, експерт-мистецтвознавець, директор ініціативної групи по підготовці номінації ЮНЕСКО «Кукутень-Трипілля-Аріушд»; Наталія Кравчук – директор школи I–III ступенів №168 м. Києва.

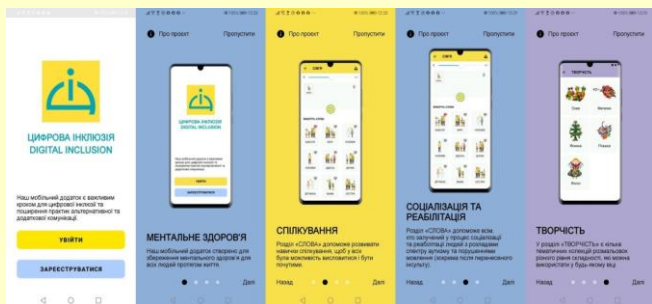
Дун Айбо, керівник департаменту комунікацій Хуавей Україна, наголосив на важливості об'єднання зусиль усіх зацікавлених сторін: «Новітні технології мають значний потенціал для спільного пошуку рішень, важливих для суспільства. Технології впливають на всі сфери нашого життя, тому потрібно разом вчитися, працювати, знаходити інноваційні рішення, які створюють рівні можливості для всіх у цифровому світі. Мобільний додаток Digital Inclusion – це результат соціального партнерства».

Унікальність мобільного додатку Digital Inclusion

1. Перший у світі україномовний мобільний додаток для розвитку та реабілітації мовлення.

2. Багатофункціональність додатку для цілісного розвитку людини: розвиток мовлення та творчого мислення.

3. Популяризація культурної спадщини та сучасного мистецтва з використанням технологій.

4. Доступність програми для використання на різних типах мобільних пристроїв (смартфонах

та планшетах) та комп'ютерах.

5. Залучення усіх зацікавлених сторін від ідеї до готового продукту в процес обговорення концепції, розробку, тестування мобільного додатку, довгострокову і системну співпрацю для його подальшого розвитку.

Інклюзія – це якість життя кожного

Інклюзія – це якість життя кожного члена суспільства, дитини та дорослого протягом життя. У цифрову епоху публічний діалог, колективне створення та спільне використання нових рішень – це внесок у культуру і щоденну практику інклюзії для всіх, щоб кожна людина могла спілкуватися на рівних.

За словами Ганни Усатенко, засновниці та керівниці соціального підприємства «ДивоГра», учасниці соціального партнерства зі створення мобільного додатку Digital Inclusion, можливості додатку важливі не лише для людей з розладами аутистичного спектра.

Ганна Усатенко наголосила: «Родина таких людей, а також ті, хто надає послуги людям з мовленнєвими порушеннями, з появою мобільного додатку Digital Inclusion також мають інструмент для того, щоб зрозуміти потреби людей з інвалідністю бути почутими. Крім того, цей додаток може використовуватись, щоб допомагати у спілкуванні. Уявіть, що ви зустрічаєте гостя з іншої країни, який загубився. Ви можете показати йому картинку в додатку, щоб він пояснив свої потреби. Те саме стосується людини, яка не має мовленнєвих порушень, але сів голос, або внаслідок травми не може говорити. Тобто, завдяки цьому додатку ми реалізуємо дуже широкий спектр базових потреб».

На думку Аліни Севастюк, менеджера із зв'язків із громадськістю Хуавей Україна, мобільний застосунок унікальний, бо поєднує розширення можливостей комунікації людей з їхнім творчим розвитком, сприяє цілісному розвитку людини у цифровому світі, безбар'єрності й готовності до можливостей у цифровій економіці.

Аліна Севастюк зазначила: «Це перший україномовний додаток для розвитку навичок комунікації, реабілітації мовлення, а також розвитку творчого мислення. У цьому можуть допомогти розділи «Слова» (універсальний словник із зображеннями та аудіосупровідом) та «Мої набори» (індивідуальний словник із зображеннями та аудіосупровідом, які можна розширити самостійно). Також у мобільному додатку є розділ, пов'язаний із творчістю, завдяки якому відбувається популяризація культурної спадщини та сучасного мистецтва з використанням технологій. Ми хочемо зробити цю програму доступною для всіх – як в освітній сфері, так і в щоденному житті».

У мобільному додатку представлено тематичні групи словника з ілюстраціями та звуковим супровідом, які зокрема сприятимуть комунікації, соціалізації та мобільності.

За словами Наталії Макогон, заступниці начальника Київського метрополітену, мобільний додаток Digital Inclusion («Цифрова інклюзія») є прикладом спільних зусиль для запровадження в Україні безбар'єрності з використанням технологій. Вона наголосила: «Багато людей в Україні досі думають, що інклюзія – про когось іншого. Насправді ж, це про кращу якість життя кожного з нас. Ми як транспортники будемо намагатися максимально включатися у розвиток проекту Digital Inclusion і додавати до мобільного застосунок функції, які є важливими для безпечного пересування містом, перебування в натовпі тощо. Важливо створювати такі інклюзивні рішення, адже за ними майбутнє».

Лариса Антонюк, проректор Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, директор Інституту вищої освіти КНЕУ

наголосила, що мобільний додаток Digital Inclusion («Цифрова інклюзія») сприяє розвитку цифрових навичок та готує до можливостей у цифровій економіці. Вона зауважила: «Інформаційно-комунікаційні технології дозволяють прискорити виконання конкретних завдань та Цілей сталого розвитку ООН, які покладені в стратегію економічного зростання будь-якої країни світу. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій значно підвищує швидкість і ефективність їх досягнення. Яскравим прикладом слугує представлений мобільний застосунок Digital Inclusion».

Також вона зазначила, що наразі понад 60 млн людей у світі мають розлади спектру аутизму і більш ніж половина з них – безробітні. Лариса Антонюк підкреслила, що створення інструментів, які допоможуть людям з розладами аутистичного спектра або порушеннями мовлення знайти роботу та соціалізуватися є надважливим завданням, вирішення якого сприятиме виконанню Цілей сталого розвитку ООН.

Директорка Державної служби зайнятості (2019-2020), проектна менеджерка «Реформа ринку праці» Офісу реформ Кабінету Міністрів України (2017-2018) Ольга Макогон зауважила, що у сучасній економіці на ринку праці потрібно разом створювати рівні можливості для всіх у цифровому світі. Вона наголосила: «Основний потенціал застосунку Digital Inclusion полягає у тому, що він сприяє підвищенню комфортного рівня життя і подоланню численних стереотипів. Вбачаю великий потенціал в адаптації застосунку спільно з роботодавцями. Результатом такої роботи буде внесок бізнесу у досягненні Україною цілі 8 Цілей сталого розвитку ООН – 2030 «Гідна праця. Економічне зростання», коли користувачі застосунку зможуть бути почутими, розвиватися та з почуттям гідності долучатися до економічного життя в країні, реалізуючи своє право на працю».

Кравчук Наталія Іванівна, директор школи I-III ступенів № 168 м. Києва вважає: «Завдяки сучасним технологіям, зокрема мобільному додатку Digital Inclusion, ми зможемо розкрити таланти, змінити долю, створити нове майбутнє для дітей з особливими освітніми потребами».

Моторжина Марія, історик, експерт-мистецтвознавець, виконавчий директор ініціативної групи по підготовці номінації ЮНЕСКО «Кукутень – Трипілля – Аріушд» говорила про унікальність мобільного додатку, практичну цінність та перспективи використання як в Україні, так і в міжнародних проєктах.

Марія Моторжина наголосила: «Завдяки застосунку «Digital inclusion» культурна спадщина заговорила мовою, яка доступна всім, а не лише вузькому колу науковців і людям, що можуть відвідати відповідні установи або пам'ятки».

ЗАРПЛАТА ДИРЕКТОРА ШКОЛИ 27 ТИСЯЧ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,
№ 24-25 від 28 червня 2021 р., с.12;

- офіційного сайту НУШ:

<https://nus.org.ua/news/lvivski-dyrektory-shkil-otrymuvaty-mut-zarplatu-u-27-tysyach-gryven/>,

- офіційного сайту Львівської міської ради:

<https://city->

[adm.lviv.ua/news/society/education/286193-](https://city-adm.lviv.ua/news/society/education/286193-dyrektory-shkil-lvivskoi-mth-z-veresnia-otrymuvaty-mut-27-tysiach-hryven-zarobitnoi-platy)

[dyrektory-shkil-lvivskoi-mth-z-veresnia-](https://city-adm.lviv.ua/news/society/education/286193-dyrektory-shkil-lvivskoi-mth-z-veresnia-otrymuvaty-mut-27-tysiach-hryven-zarobitnoi-platy)

[otrymuvaty-mut-27-tysiach-hryven-zarobitnoi-](https://city-adm.lviv.ua/news/society/education/286193-dyrektory-shkil-lvivskoi-mth-z-veresnia-otrymuvaty-mut-27-tysiach-hryven-zarobitnoi-platy)

[platy](https://city-adm.lviv.ua/news/society/education/286193-dyrektory-shkil-lvivskoi-mth-z-veresnia-otrymuvaty-mut-27-tysiach-hryven-zarobitnoi-platy),

- сайту «Освіта.ua»:

<https://osvita.ua/school/82852/>

Виконком підтримав положення про преміювання керівників закладів загальної середньої освіти Львівської міської територіальної громади. З вересня освітяни отримуватимуть по 27 тисяч гривень зарплати.

Андрій Садовий, мер Львова наголосив: «В цьому питанні мова йде не про гроші, а про зміну ставлення до освіти загалом. Пандемія нас застала звернути увагу на медицину і оголила всі проблеми цієї галузі. Друга важлива галузь, як формує суспільство, – це освіта. Як ви знаєте, в наших університетах на викладачів поступають за залишковим принципом – якщо не пройшов на інші напрямки, то вивчається на викладача. Найдорожче, що стосується наших дітей, ми дуже сильно цінуємо, але коли мова йде про вчителів, директорів шкіл, то ми бачимо проблеми. І головна проблема полягає в неперіоритетності. Якщо країна хоче мати майбутнє, то найвищий рівень заробітної платні має бути у військових, медиків і освітян. Ми, на жаль, не можемо кардинально вплинути на систему освіти, адже це загальнодержавна політика, але розуміючи важливість посади керівника, ми хочемо зробити їм заплату не меншою 27 тисяч гривень. Ми хочемо збільшити кількість бажаючих ставати керівниками шкіл, щоб було з кого обирати. Ми хочемо, щоб наші діти мали найкраще в світі».

Андрій Москаленко, перший заступник міського голови зазначив: «Сьогодні середньостатистична заробітна платня директора школи становить від 10 до 15 тисячі гривень. Цим рішенням виконкому ми приймаємо наступний крок: з 1 вересня підвищуємо рівень оплати праці директорів шкіл до 27 тисячі гривень, що еквівалентно 1 тисячі доларів. Це дуже важливий крок, адже цього року ми маємо конкурси на 44 директорів ЗЗСО. Ми розуміємо, що, інвестуючи в освіту, ми інвестуємо в майбутнє».

Також він зауважив, що на це преміювання з вересня до кінця року передбачається 15 млн грн, а якщо прораховувати на наступний рік, – близько 45 млн грн.

Мер Києва Віталій Кличко, коментуючи підвищення заробітних плат для директорів шкіл Львова, про яке нещодавно повідомив Андрій Садовий,

під час брифінгу заявив, що заробітна плата директорів столичних шкіл складає від 25 до 30 тисяч грн.

Кличко наголосив: «Мені приємно зазначити, що слідом за столицею й інші міста України почали звертати увагу на оплату праці вчителів та керівників закладів освіти. Київ у цьому напрямку рухається давно. Середня заробітна платня директорів столичних шкіл та їх заступників у першому півріччі цього року складала від 25 до понад 30 тисяч гривень». За його словами, Київ вже не перший рік виплачує керівникам закладів загальної середньої освіти надбавки за інтенсивність роботи, що сягають до 70 відсотків. Крім того він підкреслив, що щорічно освітяни столиці за підсумками року отримують суттєву заохочувальну премію.

В бюджеті столиці на стимулюючі надбавки цього року для всіх освітян міста передбачили 2,8 млрд грн.

Кличко підкреслив: «Зазначу, що на конкурсах на посади директорів шкіл – від 3 до 5 претендентів на місце. Тобто робота у сфері освіти стає престижною. І ми продовжуємо над цим працювати».

ОБСЯГИ ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ НА 2021 РІК

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,
№ 26-27 від 12 липня 2021 р., с.2;

- офіційного єдиного вебпорталу органів
виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-derzhavne-zamovlennya-na-pidgotovku-fahivciv-naukovih-naukovo-pedagogichnih-ta-robotnichih-kadriv-na-pidvishchennya-kvalifikaciyi-ta-perepidgotovku-kadriv-u-2021-roci-i300621-708>,

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/oprilyudneno-obsyagi-derzhavnogo-zamovlennya-na-2021-rik>

На Урядовому порталі оприлюднено постанову КМУ від 30 червня 2021 р. № 708 щодо державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2021 році. Документом, який розроблений Мінекономіки спільно з МОН, затверджено обсяги державного замовлення у 2021 році та перелік державних замовників.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет наголосив: «Цьогоріч спільно з Міністерством економіки України визначено пріоритетні галузі для підготовки фахівців, необхідних ринку праці. Державне замовлення збільшено на інженерно-технічні та природничі спеціальності, зокрема такі, як “Кібербезпека”, “Мікро- та наносистемна техніка”, “Біотехнології та біоінженерія”, “Біомедична інженерія”, “Авіоніка”».

У зв'язку зі збільшенням кількості випускників 11-х класів закладів загальної середньої освіти було збільшено кількість державного замовлення на бюджетні місця.

Загальний обсяг державного замовлення у 2021 році становить 188 тисяч 938 фахівців, зокрема:

- 37 тисяч 466 фахових молодших та молодших бакалаврів;
- 87 тисяч 739 бакалаврів;
- 59 тисяч 986 магістрів.

На підготовку бакалаврів у закладах вищої освіти, що належать до сфери управління МОН, держзамовлення збільшено на такі галузі технічного та освітнього профілю:

- «Автоматизація та приладобудування» – 26,99%;
- «Механічна інженерія» – 17,73%;
- «Архітектура та будівництво» – 14,2%;
- «Аграрні науки та продовольство» – 12,59%;
- «Хімічна та біоінженерія» – 9,43%;
- «Біологія» – 9,38%;
- «Освіта» – 6,54%;
- «Електроніка та телекомунікації» – 6,57%;
- «Природничі науки» – 6,45%;
- «Електрична інженерія» – 6,37%;
- «Інформаційні технології» – 5,57%;
- «Математика та статистика» – 5,51%;
- «Соціальна робота» – 3,64%;
- «Транспорт» – 3,43%;
- «Культура і мистецтво» – 1,89%.

Водночас зменшено кількість державних місць на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» на такі галузі:

- «Право» – 30%;
- «Управління та адміністрування» – 27,73%;
- «Соціальні та поведінкові науки» – 28,24%.

На підготовку магістрів для закладів вищої освіти, що належать до сфери управління МОН, виділено 47 865 місць. У 2021 році до магістратури збільшено обсяг на такі галузі: «Механічна інженерія», «Електрична інженерія», «Електроніка та телекомунікації», «Виробництво та технології» та «Архітектура будівництва».

На аспірантуру обсяг державних місць становить 3 125 (2600 – стаціонарна форма навчання, 525 – вечірня форма) та 305 на докторантуру. Порівняно з 2020 роком обсяг державного замовлення на підготовку науково-педагогічних кадрів через аспірантуру в закладах вищої освіти МОН збільшений на 100 осіб денної форми навчання, через докторантуру – на 10 осіб.

Для забезпечення державного замовлення на 2021 рік Уряд спрямував 42,5 млрд грн, зокрема:

- на підготовку молодших та фахових молодших бакалаврів, бакалаврів, магістрів та науково-педагогічних кадрів – 39,8 млрд грн;

- на підготовку робітничих кадрів – 567,4 млн грн;
- на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів (післядипломна освіта) – 2,2 млрд грн.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО З'ЄДНАНИЙ КЛАС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 26-27 від 2 липня 2021 р., с.2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-onovilo-polozhennya-pro-zvednaniy-klas-pochatkovoyi-shkoli>

Положення про з'єднаний клас (клас-комплект) початкової школи оновлено Міністерством освіти і науки України. Віднині такий клас може бути створений у будь-якій початковій школі, а не лише у філії опорного закладу.

Положення приведено у відповідність до Закону України «Про повну загальну середню освіту» ([наказ](#) МОН від 27 травня 2021 року № 588 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 серпня 2016 року № 944», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 червня 2021 року за № 807/36429).

Згідно з Положенням клас-комплект об'єднує учнів різних років навчання (класів), у тому числі осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають початкову освіту відповідно до освітньої програми, яка враховує особливості організації навчання таких учнів.

Створюються класи-комплекти у зв'язку з демографічною ситуацією, коли один або декілька класів у початковій школі не можуть бути створені (навіть з мінімальною наповнюваністю 5 учнів). При цьому гранична наповнюваність класів-комплектів становить не менше 5 та не більше 12 осіб.

У таких класах освітній процес може організовуватися одним або кількома вчителями, у тому числі вчителями-предметниками. Можуть використовуватися технології дистанційного навчання. Навчальні заняття в класах-комплектах за можливості проводяться з одного предмета, з інтегрованим змістом навчального матеріалу.

Утворення з'єднаних класів не є обов'язковим. Рішення про це ухвалює школа. Згідно зі статистичними даними у 2020/2021 навчальному році було створено 1458 класів-комплектів, із них у сільській місцевості – 1014.

Під час створення таких класів обов'язково мають враховуватися освітні потреби учнів, у тому числі особливі освітні потреби, і можливість

школи забезпечити освітній процес для учнів різних років навчання на належному рівні.

ПОРЯДОК РОЗПОДІЛУ ВИДАТКІВ ДЕРЖБЮДЖЕТУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 26-27 від 12 липня 2021 р., с.2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-vdoskonaliv-poryadok-rozpodilu-vidatkiw-derzhavnogo-byudzhetu-mizh-zakladami-vishoyi-osviti>

Уряд для підготовки здобувачів вищої освіти за державним замовленням вдосконалив порядок розподілу видатків державного бюджету на освіту між закладами вищої освіти. Відповідні зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. №1146 «Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності» ухвалено 7 липня 2021 року.

Зміни спрямовано на вдосконалення підходів до фінансування освітніх послуг закладів вищої освіти відповідно до результатів їхньої діяльності з метою забезпечення економічно раціональної поведінки закладів вищої освіти та підвищення якості освітніх послуг, які вони надають.

Зокрема, документом запроваджується:

- збільшення у 2021 році на 0,1 коефіцієнта стабільності для закладів вищої освіти, у яких контингент осіб, які навчаються за державним замовленням за спеціальностями окремих визначених галузей знань (01 «Освіта/Педагогіка», 024 «Хореографія», 033 «Філософія», 102 «Хімія», 104 «Фізика та астрономія», 111 «Математика» та інших), становить більш ніж 70%, або більше загального контингенту осіб, які навчаються на умовах державного замовлення;
- врахування зміни соціальних нормативів та контингенту здобувачів закладу вищої освіти при розрахунку складової стабільності у формулі розподілу видатків державного бюджету на вищу освіту між закладами вищої освіти;
- врахування показника працевлаштування випускників з 2022 року на підставі моніторингу зайнятості за результатами місця у рейтинговому списку даних про працевлаштування випускників закладів вищої освіти державної форми власності;

- можливість фінансування підготовки здобувачів вищої освіти на умовах державного замовлення в закладах вищої освіти приватної форми власності;
- встановлення з 2022 року коефіцієнта стабільності на рівні не більше ніж 0,8.

ПЕРША ДЕРЖАВНА ЦІЛЬОВА СОЦІАЛЬНА ПРОГРАМА

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 26-27 від 12 липня 2021 р., с.4;
- офіційного єдиного вебпорталу органів виконавчої влади України:
<https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-pershu-v-ukrayini-derzhavnu-cilovu-socialnu-programu-nacionalno-patriotichnogo-vihovannya-na-period-do-2025-roku>

Кабінет Міністрів України затвердив першу в Україні державну цільову соціальну програму національно-патріотичного виховання на період до 2025 року. Рішення ухвалили на засіданні 30 червня 2021 року. Метою програми є удосконалення та розвиток цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності. Про це повідомив Міністр молоді та спорту Вадим Гутцайт.

Міністр наголосив: «Національно-патріотичне виховання – це один з головних векторів Мінмолодьспорту та взагалі всього українського суспільства. Я дуже радий, що ми вперше затвердили такий важливий документ та створимо умови для формування української громадянської ідентичності».

Досягнення мети відбудеться за чотирма пріоритетними завданнями:

- формування української громадянської ідентичності – здійснення заходів, спрямованих на впровадження та утвердження суспільно-державних (національних) цінностей, розвитку громадянської ідентичності населення України;

- військово-патріотичне виховання – здійснення заходів, спрямованих на формування у громадян готовності до захисту України, громадського сприяння безпеці та обороні України та підвищення престижу військової й спеціальної державної служби;

- формування науково-методологічних і методичних засад національно-патріотичного виховання – здійснення заходів, спрямованих на розвиток цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання;

- підтримка та співпраця органів державної влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання.

Програма також формує єдиний курс для всіх ЦОВВ, органів місцевого самоврядування та громадськості у сфері національно-патріотичного виховання.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НОУТБУКАМИ ВЧИТЕЛІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 28-29 від 26 липня 2021 р., с.2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/980-mln-grn-subvenciyi-na-noutbuki-dlya-vчителiv-mincifra-z-mon-prodovzhuyut-cifrovizuvati-osvitnyu-sferu>

Міністерство цифрової трансформації та Міністерство освіти цього річ планують забезпечити ноутбуками понад 60 тисяч вчителів. У держбюджеті-2021 передбачено додаткове фінансування – 1 млрд гривень на боротьбу з COVID-19 та його наслідками під час освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Зокрема, 980 млн грн виділені саме на придбання ноутбуків. Завдяки цій субвенції вчителі зможуть зробити процес навчання більш сучасним і доступним.

Пандемія змінила освітній процес – уроки з класів перейшли в зум-конференції. Однак, на жаль, не у всіх вчителів була технічна можливість навчати дітей у такому форматі.

Віцепрем'єр-міністр – Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров зазначив: «Уже цього року ми забезпечимо понад 60 тисяч вчителів якісною технікою. Ця ініціатива зараз – одна з пріоритетних, над якою ми працюємо спільно з МОН України. Продовжуємо цифровізувати освітню сферу. Електронні журнали та щоденники, онлайн-конференції, презентації на уроках – це майбутнє освіти. Наша мета – зробити так, щоб у кожного вчителя був власний персональний комп'ютер, доступ до швидкісного інтернету та ще більше можливостей для навчання дітей».

У наказі МОН України прописані вимоги до техніки. Це гарантія того, що комп'ютери будуть високої якості. З урахуванням співфінансування та очікуваної вартості ноутбука у 20 тисяч грн планується закупівля понад 60 тисяч ноутбуків за цією субвенцією. Така вартість розрахована за результатами консультацій із вендорами та після аналізу ринку.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет наголосив: «Усі ініціативи, які ми реалізуємо в діджиталізації освіти, направлені на організацію належного освітнього процесу в умовах пандемії. Важливо, щоб

учителі мали змогу користуватися сучасними гаджетами у своїй повсякденній роботі. МОН приділяє значну увагу своєчасній та всебічній методичній підтримці вчителів із метою оперативного освоєння ними нових цифрових навичок. Цьогоріч спільними зусиллями нам вдалося передбачити в державному бюджеті цільові кошти для підтримки наших вчителів. Наразі очікуємо від областей злагодженої роботи з організації закупівельних процедур, щоб вчителі швидше отримали ноутбуки. Для цього МОН та Мінцифра підготували лист-роз'яснення для областей, де чітко описано, як реалізувати цю субвенцію».

У квітні також була ухвалена постанова, в якій визначені порядок і умови розподілу субвенції. Використати субвенцію можна буде на засадах співфінансування:

- 70% – за рахунок субвенції, 30% – за рахунок місцевих бюджетів для м. Києва, обласних бюджетів та бюджетів територіальних громад, де населення становить понад 40 тисяч осіб;
- 90% – за рахунок субвенції, 10% – за рахунок місцевих бюджетів для міських територіальних громад, де чисельність населення становить менш ніж 40 тисяч осіб;
- 95% – за рахунок субвенції, 5% – за рахунок місцевих бюджетів для сіл, селищ, гірських населених пунктів та міст на лінії зіткнення.

Валерія Іонан, заступник Міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції, зазначила, що сьогодні інтеграція цифрової культури в закладах освіти стає центральною, стратегічною та фундаментальною частиною навчального процесу. Кожен український вчитель має бути забезпечений необхідною технікою та володіти цифровими навичками. Саме тому Мінцифра разом із Міністерством освіти та науки запускаємо ініціативу «Ноутбук кожному вчителю». Очікуємо на закупівлю понад 60 тисяч ноутбуків для вчителів уже цього року.

Комп'ютери закуплять на 24 області та м. Київ. Процес можна буде відстежувати за допомогою спеціального дашборду.

За словами заступника Міністра освіти і науки України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Артура Селецького, проєкт «Ноутбук кожному вчителю» зародився не лише як відповідь на пандемію. Пандемія, дійсно, стала приводом, який змусив державу гнучко та оперативно відреагувати на проблеми в освіті під час дистанційного навчання. Проте питання технічного забезпечення працівників будь-якої сфери (в тому числі освітньої) не має сьогодні розглядатися як розкіш, оскільки це базова необхідність для нормальної роботи сучасної людини.

Щороку виділяються різні цільові субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, однак часто громади не використовують їх повністю. Наприклад, деякі з них використані лише наполовину, інші – ще менше. Важливо, що якщо області не витратять субвенцію цьогоріч, то вона не залишиться в них у бюджеті на наступний рік. Саме тому наша мета – щоб субвенцією скористалися на всі 100% цього року.

ЗМІНИ ДО НАЦСТРАТЕГІЇ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ІНСТИТУЦІЙНОГО ДОГЛЯДУ ТА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ НА 2017—2026 РОКИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 26-27 від 12 липня 2021 р., с.4;

- офіційного єдиного вебпорталу органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-nacionalnoyi-a691r>,

- офіційного сайту ГС ВГО «Національна Асамблея людей з інвалідністю України»:

<https://naiu.org.ua/uryadom-pryjnyato-zminy-do-natsionalnoyi-strategiyi-reformuvannya-sistemy-instytutsijnogo-doglyadu-ta-vyhovannya-ditej-na-2017-2026-roky/>

Урядом прийнято зміни до Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки з ініціативи Міністерства соціальної політики України.

Стратегію схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 року № 526-р та прийнято на засіданні Уряду 02 червня 2021 року (розпорядження КМУ від № 691-р).

Зміни, внесені до Стратегії, матимуть вплив на ключові інтереси різних категорій дітей, у тому числі дітей які перебувають у складних життєвих обставинах, дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, шляхом:

- забезпечення у територіальних громадах за місцем проживання доступу до медичних, соціальних, освітніх, реабілітаційних послуг для дітей та сімей з дітьми відповідно до їхніх потреб;
- реформування закладів інституційного догляду та виховання дітей (окрім спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушенням зору, слуху, дітей із складними порушеннями розвитку та закладів спеціалізованої освіти, зарахування до яких здійснюється за результатами конкурсного відбору) шляхом їх реорганізації та перетворення у заклади з денним наданням послуг;
- забезпечення розвитку послуг раннього втручання та патронату над дитиною за місцем проживання сім'ї в територіальних громадах;
- введення посаду фахівця із соціальної роботи у територіальних громадах для забезпечення соціальної роботи та соціального супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- забезпечення освітніх та соціальних послуг для дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю, зокрема дітей, які є сліпими та із зниженим зором, глухими та із зниженим слухом чи сліпоглухими, дітям із складними порушеннями розвитку, з тяжкими.
- створення мережі центрів матері та дитини в кожному районі, що дасть можливість зменшити влаштування дітей до 3-х років до закладів

інституційного догляду та виховання дітей, а з 2024 року припинення влаштування таких дітей до закладів інституційного догляду та виховання дітей, окрім дітей які потребують паліативного догляду.

Окрім вищевикладеного, Стратегію доповнено розділом «Показники моніторингу».

Діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування діти які перебувають у складних життєвих обставинах, діти з особливими освітніми потребами та діти з інвалідністю зможуть отримувати якісні соціальні послуги й інклюзивну освіту за місцем їх проживання – у територіальній громаді. За даними Мінсоцполітики, одна з головних причин, через які батьки, що не позбавлених батьківських прав, віддають дітей до інтернатів, – неможливість отримати необхідні послуги у громадах через брак ресурсів та вузькопрофільних спеціалістів: психологів, реабілітологів, ерготерапевтів тощо.

Зміни до стратегії сприятимуть запровадженню посад фахівця із соціальної роботи в усіх територіальних громадах, де їх ще немає. В обов'язки цих спеціалістів, окрім іншого, входить з'ясування потреб сімей у необхідних послугах. Відтак громади матимуть змогу отримувати інформацію про найбільш запитувані послуги, розвивати інфраструктуру та фінансувати їх надання. А діти, які потребують цих послуг, зможуть отримувати їх, перебуваючи у сім'ї, а не в інтернаті.

Міністр соціальної політики Марина Лазебна наголосила: «Кожна дитина, повернута у сім'ю або переведена до сімейних форм виховання, – це наша велика перемога. Не дитина має йти за послугами до інтернату, а послуги – йти за дитиною, до її домівки».

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,
№ 26-27 від 12 липня 2021 р., с.5;

- офіційного інтернет-представництва
Президента України Володимира
Зеленського:

<https://www.president.gov.ua/news/prezident-pidpisav-zakon-shodo-efektivnogo-upravlinnya-zakla-69413>

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uhvaleno-zmini-do-zakonodavstva-shodo-efektivnogo-upravlinnya-majnom-zakladiv-vishoyi-osviti>

Володимир Зеленський, Президент України, підписав Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо ефективного управління

майном закладів вищої освіти державної і комунальної форми власності» № 1557-IX, який Верховна Рада ухвалила 17 червня 2021 року. До підготовки змін до законодавства були залучені фахівці Міністерства освіти і науки України.

Заступник Міністра освіти і науки України Ігор Гарбарук зауважив: «В умовах стратегічного розвитку системи освіти в Україні важливим є модернізація мережі закладів вищої та фахової передвищої освіти. Постає питання щодо створення потужних закладів освіти з метою задоволення освітніх потреб суспільства та ринку праці у відповідних фахівцях. Тож необхідно усунути розпорошеність закладів освіти, що здійснюють підготовку за однаковими або спорідненими спеціальностями, та впорядкувати мережу закладів освіти. Ефективне управління закладами освіти та державним майном, що за ними закріплено, є запорукою сталого та належного розвитку освітнього потенціалу цими закладами освіти».

Зокрема, у Законі України «Про освіту» йдеться про те, що об'єкти та майно державних і комунальних закладів освіти не підлягають приватизації чи використанню для провадження видів діяльності, не передбачених спеціальними законами, крім надання в оренду з метою надання послуг, які не можуть бути забезпечені безпосередньо закладами освіти, пов'язаними із забезпеченням освітнього процесу або обслуговуванням учасників освітнього процесу, з урахуванням визначення уповноваженим органом управління можливості користування державним або комунальним нерухомим майном відповідно до законодавства.

Закон передбачає, що майно державного або комунального вишу, зокрема того, що має статус національного, яке не використовується за призначенням, може безоплатно передаватися іншому державному чи комунальному закладу вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти, науковій установі або організації державної форми власності.

Майно закладів освіти, яке не використовується для провадження видів діяльності, передбачених спеціальними законами, може бути вкладом у спільну діяльність або використане відповідно до статті 81 цього Закону.

Разом з тим, нова редакція ст. 70 Закону «Про вищу освіту» має на меті розблокувати можливість передачі майна від національних закладів освіти, що була прямо заборонена Указом Президента від 16 червня 1995 року № 451/95.

Наразі в національних закладів освіти є майно, що не використовується в освітньому процесі, тому є необхідність щодо виділення структурних підрозділів у Києві, Харкові, Львові, Дніпрі та Одесі відповідно до Закону «Про вищу освіту» та передачу майна університетам, що розміщені у відповідних містах, а також виділення зі структури університетів закладів професійної та фахової передвищої освіти для передачі їх на комунальний рівень.

Цей закон дасть можливість ефективно управляти закладами освіти та державним майном, яке за ними закріплено, що є запорукою сталого та належного розвитку їхнього освітнього потенціалу.

Закон набирає чинності з дня його опублікування.

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ФОРМУВАННЯ МЕРЕЖІ ЛІЦЕІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 28-29 від 26 липня 2021 р., с.2;

- офіційного вебпорталу ВРУ:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1658-20#Text>,

- офіційного вебсайту МОН України:

[https://mon.gov.ua/ua/news/prezident-pidpisav-](https://mon.gov.ua/ua/news/prezident-pidpisav-zakon-shodo-vdoskonalennya-mehanizmv-formuvannya-merezhi-liceviv-dlya-zaprovadzhennya-yakisnoyi-profilnoyi-serednoyi-osviti)

[zakon-shodo-vdoskonalennya-mehanizmv-](https://mon.gov.ua/ua/news/prezident-pidpisav-zakon-shodo-vdoskonalennya-mehanizmv-formuvannya-merezhi-liceviv-dlya-zaprovadzhennya-yakisnoyi-profilnoyi-serednoyi-osviti)

[formuvannya-merezhi-liceviv-dlya-](https://mon.gov.ua/ua/news/prezident-pidpisav-zakon-shodo-vdoskonalennya-mehanizmv-formuvannya-merezhi-liceviv-dlya-zaprovadzhennya-yakisnoyi-profilnoyi-serednoyi-osviti)

[zaprovadzhennya-yakisnoyi-profilnoyi-serednoyi-](https://mon.gov.ua/ua/news/prezident-pidpisav-zakon-shodo-vdoskonalennya-mehanizmv-formuvannya-merezhi-liceviv-dlya-zaprovadzhennya-yakisnoyi-profilnoyi-serednoyi-osviti)

[osviti](https://mon.gov.ua/ua/news/prezident-pidpisav-zakon-shodo-vdoskonalennya-mehanizmv-formuvannya-merezhi-liceviv-dlya-zaprovadzhennya-yakisnoyi-profilnoyi-serednoyi-osviti)

Володимир Зеленський, Президент України, 6 серпня 2021 року підписав Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти» (№4629-1).

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет зазначив: «Цей закон важливий для розбудови якісної та доступної середньої освіти, оскільки він вдосконалює правове регулювання функціонування ліцеїв та оптимізує перехідний період для трансформації мережі закладів освіти. Таким чином він допоможе ефективно впроваджувати реформу «Нова українська школа» на етапі розбудови трирічної профільної середньої освіти».

Закон вдосконалює окремі положення законів «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» стосовно забезпечення доступності повної загальної середньої освіти та трансформації мережі закладів загальної середньої освіти.

Із закону було виключено норму, що обмежувала можливості міських рад створювати ліцеї в містах з населенням менше 50 тисяч осіб. Відтепер представницькі органи територіальних громад усіх рівнів можуть виконувати функції засновників ліцеїв. Крім того, опорні заклади освіти можуть забезпечувати здобуття не лише початкової та базової середньої освіти, а й профільної середньої.

Також зміни передбачають, що органи місцевого самоврядування мають до 1 вересня 2024 року затвердити плани формування ефективної мережі закладів загальної середньої освіти, з урахуванням вимог законодавства до ліцеїв, безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього простору, демографічних показників розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, спроможності територіальних громад, профілізації

старшої профільної школи та необхідності охоплення на відповідній території усіх профілів навчання, визначених законодавством, з метою гарантування і забезпечення права кожного учня на вибір відповідного профілю навчання.

До 1 вересня 2027 року засновники ліцеїв мають забезпечити виконання затверджених з урахуванням вимог законодавства планів формування ефективної мережі закладів середньої освіти, здійснити конкурсний відбір педагогічних працівників, керівників закладів освіти, вжити інших передбачених планами і законодавством заходів.

Разом з тим Уряд має продовжити у 2021-2030 роках виділення субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа», зокрема з метою запровадження трирічної профільної середньої освіти в межах дванадцятирічної повної загальної середньої освіти.

До того ж, закон передбачає, що з 1 вересня 2027 року запроваджуються нові вимоги до започаткування та провадження освітньої діяльності комунального ліцею, виконання яких має забезпечити засновник. До таких вимог відносяться, зокрема:

- створення окремої юридичної особи;
- функціонування не менше двох класів за трьома профілями навчання на рівні профільної середньої освіти (протягом 10-12 років навчання учнів);
- формування безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього середовища та належної матеріально-технічної бази, включаючи швидкісний Інтернет, харчування, підвезення учнів і педагогічних працівників тощо.

А також Закон створює правові підстави для функціонування нової державної установи, що забезпечуватиме надання освітніх послуг у сфері дошкільної, повної загальної середньої та позашкільної освіти дітям, які перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я України. Це забезпечить безперервність здобуття відповідної освіти та розвитку дітей незалежно від стану їхнього здоров'я.

Звертаємо увагу на тому, що закон щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти Верховна Рада ухвалила 15 липня 2021 року.

ВСТУПНА КАМПАНІЯ 2021

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 28-29 від 26 липня 2021 р., с.2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-rozpoviv-pro-osnovni-rezultati-vstupnoyi-kampaniyi-2021-roku>

Основні результати вступної кампанії 2021 року, рейтинги спеціальностей та закладів вищої освіти. Про ці та інші питання йшлося під час онлайн-брифінгу Міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета на тему: «Попередні підсумки вступної кампанії 2021».

На початку брифінгу Сергій Шкарлет зауважив: «Незважаючи на чинний на території України адаптивний карантин, вступна кампанія пройшла у звичні терміни в спокійному режимі. Цьому сприяла не тільки організація закладами вищої освіти процесу вступу на високому рівні, але й те, що цьогоріч було розширено можливості для подання заяв в електронному вигляді. Можна не тільки особисто приходити до приймальної комісії закладу, але й подавати відповідні документи електронною поштою з накладенням КЕП вступника. Такі новації сприяли суттєвому скороченню черг у приймальних комісіях та зменшенню небезпеки як для вступників, так і для працівників закладів вищої освіти».

Наразі завершено основний етап вступної кампанії: 9 серпня відбулося зарахування вступників на бакалаврат після 11-го класу на бюджетну форму навчання. На всі рівні фахової передвищої, вищої освіти було подано понад 1,4 млн електронних заяв.

Для здобуття освітнього ступеня бакалавра та магістра на основі повної загальної середньої освіти зареєстровано понад 1 млн е-заяв. Через систему ЄДЕБО електронні заяви подали майже 164 тисячі вступників. Більше всього заяв – на правові, управлінські, гуманітарні та ІТ-спеціальності. У рейтингу за кількістю поданих заяв також педагогічна спеціальність – 014 «Середня освіта».

У день оголошення результатів адресного розміщення державного замовлення (28 липня 2021 року) за технологією адресного розміщення державного (регіонального) замовлення рекомендації до зарахування на навчання за кошти державного та місцевих бюджетів отримало 64 976 осіб, у тому числі за квотою – 1-2 426 осіб, за квотою – 3-305 осіб, за квотою – 4-5 осіб, за співбесідою – 86 осіб.

Станом на 16.08.2021 для здобуття ступеня бакалавра (магістра) на основі повної загальної середньої освіти зараховано на бюджет 59 535 осіб, на контракт – 71 509 осіб.

За словами Міністра вперше у 2021 році 43 вступники за результатами широкого конкурсу отримали змогу навчатися у приватних закладах вищої

освіти за кошти бюджету. Із них 32 вступники у встановлені терміни подали оригінали документів та були зараховані на бюджет до цих закладів.

77,2% вступників цього року отримали рекомендації на місця державного (регіонального) замовлення за 1-м та 2-м пріоритетами, тобто мали змогу вступити до найбільш омріяних ЗВО. Свій намір навчатися на бюджеті підтвердило 88,9% вступників.

Для здобуття освітнього ступеня магістра на основі ступеня вищої освіти зареєстровано 16 6778 е-заяв та 12 217 паперових заяв. Станом на 16 серпня 2021 року зараховано на бюджет 33 549 вступників, на контракт – 20 289.

Разом з тим Сергій Шкарлет акцентував, що це не остаточні цифри, триває вступ до магістратури, попереду – зарахування вступників на бюджет, переведення на вакантні місця, зарахування на контракт тощо. Зокрема, зарахування на контрактну форму навчання триватиме до 30 листопада. А у вересні відбудеться додатковий набір на бюджетні місця для спеціальностей, яким надається особлива підтримка.

У рейтингу закладів вищої освіти за кількістю поданих заяв вступників (на базі ПЗСО) перше місце посідає Київський національний університет імені Тараса Шевченка – 54 387 заяв, 10-те місце – Київський університет імені Бориса Грінченка – 18 361 подана заява. До рейтингу університетів за наданими рекомендаціями на бюджет увійшли Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (4 111 рекомендацій), Київський національний університет імені Тараса Шевченка (3250 рекомендацій) та Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (1 030 рекомендацій).

Окрім того, Міністр Сергій Шкарлет повідомив, що для допомоги вступникам та забезпечення належного контролю за проведенням вступної кампанії з 29 червня до 13 серпня 2021 року працювала гаряча лінія «Вступна кампанія 2021», на яку було прийнято 5 375 дзвінків.

Також за підтримки Урядового контактного центру на сайті МОН працював чат-бот – за його допомогою надано майже 16 тисяч консультацій працівниками Центру та понад 11 тисяч чатів опрацьовано за допомогою боту. Для надання оперативних відповідей можна було надсилати запитання на електронну пошту vstup2021@mon.gov.ua – фахівцями МОН було опрацьовано понад 1 тисячі звернень. На відкриті Урядову гарячу лінію за телефоном 1545 у період вступної кампанії через кнопку «б» також було прийнято 1795 звернень щодо питань вступу.

Запис онлайн-трансляції брифінгу можна подивитися на [Youtube-каналі](#) та [Facebook-сторінці](#) Міністерства освіти і науки України.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 28-29 від 26 липня 2021 р., с.2;

- офіційного вебпорталу ВРУ:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2021-%D0%BF#Text>

Для забезпечення прав здобувачів фахової передвищої освіти уряд затвердив Порядок переведення здобувачів фахової передвищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, до інших закладів фахової передвищої освіти для завершення навчання за рахунок коштів державного або місцевого бюджету. Таке рішення було ухвалено на засіданні Кабінету Міністрів України Постановою від 14 липня 2021 р. № 724.

Відповідно до частини шостої статті 44 Закону України «Про фахову передвищу освіту» Кабінет Міністрів України постановляє:

Затвердити Порядок переведення здобувачів фахової передвищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, до інших закладів фахової передвищої освіти для завершення навчання за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, що додається.

1. Цей Порядок визначає механізм переведення здобувачів фахової передвищої освіти, які навчаються за державним (регіональним) замовленням (за рахунок коштів державного або місцевого бюджету) у закладі фахової передвищої освіти (далі – заклад освіти) за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра за певною освітньо-професійною програмою (далі - здобувачі), у разі позбавлення ліцензії закладу освіти на провадження освітньої діяльності за рівнем фахової передвищої освіти, закінчення строку дії сертифіката (рішення) про акредитацію відповідної освітньо-професійної програми, виданого Державною службою якості освіти, або неотримання закладом освіти рішення (сертифіката) про її акредитацію до такого або іншого закладу освіти на аналогічну акредитовану освітньо-професійну програму в межах тієї самої спеціальності для завершення навчання за державним (регіональним) замовленням (за рахунок коштів державного або місцевого бюджету) для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра.

Цей Порядок поширюється на відокремлені структурні підрозділи закладів вищої освіти, інших юридичних осіб, якщо їх право на провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти зазначене у ліцензії відповідної юридичної особи та основним видом діяльності таких відокремлених структурних підрозділів є освітня діяльність у сфері фахової передвищої освіти.

2. Переведення здобувачів здійснюється в межах ліцензованого обсягу, затвердженого у ліцензії відповідного закладу освіти на провадження освітньої діяльності за аналогічною акредитованою освітньо-професійною програмою в межах тієї самої спеціальності. Форма здобуття освіти не змінюється.

3. У разі коли у закладі освіти закінчується строк дії сертифіката (рішення) про акредитацію певної освітньо-професійної програми і при цьому заклад освіти не отримав сертифікат (рішення) про акредитацію такої освітньо-професійної програми, керівник закладу освіти у строк, що становить не менш як 30 календарних днів до закінчення строку дії сертифіката (рішення), зобов'язаний поінформувати про це здобувачів і засновника закладу освіти та розмістити інформацію на офіційному веб-сайті закладу освіти.

У разі позбавлення закладу освіти ліцензії на провадження освітньої діяльності за рівнем фахової передвищої освіти керівник закладу зобов'язаний невідкладно (не пізніше трьох робочих днів з моменту позбавлення ліцензії) поінформувати про це здобувачів і засновника закладу освіти та розмістити інформацію про зазначене на офіційному веб-сайті закладу освіти.

4. Здобувачі мають право самостійно обирати заклад освіти для завершення навчання за державним (регіональним) замовленням (за рахунок коштів державного або місцевого бюджету) за умови, що заклад освіти, де навчається здобувач, і заклад освіти, де здобувач планує навчатися, належать до сфери управління одного і того ж центрального органу виконавчої влади (органу місцевого самоврядування) та наявності вільних місць ліцензованого обсягу за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра за аналогічною акредитованою освітньо-професійною програмою в межах тієї самої спеціальності. Форма здобуття освіти не змінюється.

У разі настання випадків, визначених цим Порядком, керівник закладу освіти зобов'язаний також поінформувати здобувачів про:

інші заклади освіти, які належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади (органу місцевого самоврядування), до якої належить заклад освіти, де навчається здобувач;

наявність вільних місць ліцензованого обсягу в таких закладах освіти за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра за аналогічною акредитованою освітньо-професійною програмою в межах такої спеціальності та форми здобуття освіти.

Керівник закладу освіти інформує центральний орган виконавчої влади (орган місцевого самоврядування), до сфери управління якого належить заклад освіти, про настання випадків, визначених цим Порядком. Центральний орган виконавчої влади (орган місцевого самоврядування), до сфери управління якого належить заклад освіти, повідомляє керівника закладу освіти про інші заклади освіти, до яких можливе переведення здобувачів для завершення навчання.

Центральний орган виконавчої влади (орган місцевого самоврядування), до сфери управління якого належить заклад освіти, де

навчається здобувач, протягом 30 календарних днів інформує здобувача за його запитом стосовно закладів освіти, що належать до сфери його управління, в яких аналогічна освітньо-професійна програма в межах тієї самої спеціальності акредитована та які можуть зарахувати здобувачів для завершення ними навчання.

Для визначення можливості переведення здобувачів до закладів фахової передвищої освіти іншого підпорядкування, в яких аналогічна освітньо-професійна програма в межах тієї самої спеціальності акредитована, засновник закладу освіти протягом 30 календарних днів звертається до МОН.

У разі потреби передача місць державного (регіонального) замовлення та відповідних бюджетних призначень між головними розпорядниками бюджетних коштів (бюджетних асигнувань у межах одного головного розпорядника бюджетних коштів) вирішуються в установленому законодавством порядку.

Водночас обсяг бюджетних призначень (асигнувань) визначається з розрахунку середніх витрат на одного здобувача згідно з паспортом відповідної бюджетної програми на поточний рік та кількості місяців, що залишилися до завершення здобувачем навчання.

5. Для переведення здобувач подає на ім'я керівника закладу освіти, обраного для продовження навчання, заяву про переведення:

- 1) особисто;
- 2) шляхом надсилання засобами поштового зв'язку з обов'язковим описом вкладень на адресу приймальної комісії закладу освіти, зазначену в Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності Єдиної державної електронної бази з питань освіти;
- 3) шляхом надсилання сканованої копії з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, відповідно до вимог [Закону України](#) "Про електронні довірчі послуги" на електронну адресу приймальної комісії закладу освіти, зазначену в Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

У разі коли здобувач неповнолітній, заяву на ім'я керівника закладу освіти подають батьки або інші законні представники здобувача.

Заяви здобувачів про переведення розглядаються у закладі освіти, обраному для продовження навчання, протягом п'яти робочих днів.

Здобувачу може бути відмовлено в переведенні за умови відсутності місць у межах ліцензованого обсягу закладу освіти, обраному для продовження навчання.

Здобувач має право оскаржити відмову в переведенні, подавши письмову заяву на ім'я керівника закладу освіти протягом десяти робочих днів після отримання такої відмови.

Якщо чисельність бажаючих продовжити навчання в закладі освіти перевищує межі ліцензованого обсягу, перевага надається здобувачам, які мають вищий середній бал за попереднім місцем навчання.

У разі прийняття позитивного рішення щодо переведення здобувача керівник закладу освіти затверджує наказ про зарахування здобувача з певної

дати і встановлює строк ліквідації академічної різниці, що становить не менше 30 календарних днів, але не більше шести місяців після дати зарахування здобувача. На підставі наказу про зарахування здобувача з певної дати технічним адміністратором Єдиної державної електронної бази з питань освіти здійснюється технічне відрахування здобувача освіти за попереднім місцем навчання та забезпечується створення картки здобувача в закладі освіти, до якого переведений здобувач.

При цьому переведення здобувачів не потребує погодження з керівником закладу освіти за попереднім місцем навчання та здійснюється протягом навчального року або під час канікул.

Дата зарахування здобувача на навчання до закладу освіти за новим місцем навчання встановлюється згідно з графіком освітнього процесу:

з першого навчального дня, наступного за датою затвердження наказу про зарахування здобувача, – у разі зарахування протягом навчального семестру, а також у разі зарахування здобувачів з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа;

з першого навчального дня наступного навчального семестру – в разі зарахування під час канікул.

6. Здобувачі, зараховані на навчання за денною формою здобуття освіти, за новим місцем навчання зберігають право на соціальний захист, інші державні пільги і гарантії, визначені законодавством для окремих категорій громадян, які вони мали за попереднім місцем навчання (у разі виникнення нових підстав - набувають інших прав), а саме на:

- призначення і виплату соціальної стипендії здобувачам, які мають відповідні права на підставі законів, що встановлюють державні пільги і гарантії для окремих категорій громадян, а також на отримання інших видів соціальних пільг і гарантій для здобувачів освіти з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа - з дати зарахування до закладу освіти за новим місцем навчання;

- призначення і виплати академічної стипендії (якщо здобувачу в установленому законодавством порядку була призначена академічна стипендія за попереднім місцем навчання) – з місяця, наступного за датою зарахування здобувача. При цьому академічна стипендія за останній місяць навчання в закладі освіти за попереднім місцем навчання виплачується у повному обсязі. На таких здобувачів до отримання результатів першого семестрового контролю, наступного за датою зарахування до закладу за новим місцем навчання, не поширюються вимоги [пункту 13](#) Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 «Питання стипендіального забезпечення» (Офіційний вісник України, 2004 р., № 28, ст. 1871; 2017 р., № 4, ст. 151).

Рішення щодо виплати стипендії приймається стипендіальною комісією закладу освіти за новим місцем навчання здобувача на підставі поданих ним документів (зокрема, залікової книжки; наказу про призначення стипендії за результатами останнього семестрового контролю в закладі, де він раніше навчався; виписки з банківського рахунка про виплачену

стипендію за попередні місяці; документів, що підтверджують право особи на отримання пільг і гарантій, визначених законодавством для окремих категорій громадян).

Керівник закладу освіти за новим місцем навчання здобувача вживає заходів для недопущення випадків отримання здобувачем належного йому відповідно до законодавства соціального забезпечення, включаючи виплату соціальної та академічної стипендій, у кількох закладах освіти одночасно.

7. Академічна різниця, що утворилася внаслідок відмінностей у навчальних планах за освітньо-професійною програмою спеціальності, за якою здобувач навчався, і навчальних планах за освітньо-професійною програмою спеціальності, за якою здобувач навчатиметься за новим місцем навчання, не вважається академічною заборгованістю на період, визначений для її ліквідації наказом керівника закладу освіти.

УГОДА З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 28-29 від 26 липня 2021 р., с.4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/vidnovleno-diyu-ugodi-mizh-ukrayinoyu-ta-yevropejskim-soyuzom-pro-naukove-i-tehnologichne-spivrobitnictvo>

Верховна Рада України ухвалила рішення про відновлення дії Угоди між Україною та Європейським Союзом про наукове і технологічне співробітництво. Відповідний законопроект було прийнято на пленарному засіданні ВРУ 15 липня 2021 року.

Ухвалений закон дозволяє відновити дію Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво, який був підписаний в Копенгагені 4 липня 2002 року. Угода розширює та зміцнює співпрацю в галузях, які становлять спільний інтерес та створює нормативно-правове підґрунтя для проведення спільних досліджень у партнерстві зі вченими країн Європейського Союзу.

Відновлення дії Угоди особливо актуальне у контексті розпочатих переговорів зі стороною ЄС щодо приєднання України до рамкової програми ЄС із досліджень та інновацій «Горизонт Європа».

Відновлення зазначеної угоди також дозволить:

- отримувати податкові пільги, що передбачені документом, та спільне використання дослідницького обладнання;
- збільшити кількість білатеральних проєктів, виконуваних українськими та європейськими вченими, наукових заходів міжнародного рівня;

- підвищити якість наукових результатів спільних проєктів, які відповідатимуть європейському та загальносвітовому рівню.

Виконання Угоди сприятиме реалізації спільних науково-дослідних проєктів з країнами-членами ЄС. Зокрема, це стосується проведення семінарів і зустрічей, навчання науковців і технічних спеціалістів, а також інших форм науково-технічного співробітництва, які можуть бути взаємно узгодженими.

НОВИЙ ОФІЦІЙНИЙ ВЕБСАЙТ ДЕРЖСЛУЖБИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 28-29 від 26 липня 2021 р., с.5;

- офіційного вебсайту Державної служби якості освіти України та її територіальних органів:

<https://sqe.gov.ua/startuvav-noviy-oficiyniy-vebsayt-de/>

Державна служба якості освіти України та її 24 територіальних органи 16 липня 2021 року оновили офіційний вебсайт, що став відкритим, доступним, зрозумілим і сумісним з мобільною версією.

Відтепер одразу з головної сторінки доступні розділи основних інструментів зовнішнього забезпечення якості освіти:

- інституційного аудиту закладів освіти;
- результатів оцінювання, перевірок і вивчення діяльності закладів освіти;
- сертифікації вчителів.

Завдяки інтерактивній мапі та фільтрам кожен зможе переглянути результати оцінювання закладів освіти своєї області, району, громади чи міста. З часом цей сервіс доповнить інформаційна система, що міститиме вичерпну статистичну інформацію про заклади освіти та результати анкетувань учасників освітнього процесу.

Звернення громадян до Служби та подання запитів на отримання публічної інформації – також через електронну форму на вебсайті.

А щоб бути в курсі подій у сфері забезпечення якості освіти – підпишіться на сповіщення, ввівши адресу електронної пошти у сине поле під новинами.

РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗЕВИХ АКАДЕМІЙ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,
№ 30-31 від 9 серпня 2021 р., с.2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-zatverdiv-plan-zahodiv-z-reformuvannya-nacionalnih-galuzevih-akademij-nauk>

На засіданні Уряду 4 серпня 2021 року схвалено розпорядження КМУ «Про затвердження Планів заходів з реформування Національної академії аграрних наук України, Національної академії правових наук України, Національної академії педагогічних наук України на 2021-2022 роки».

Основна мета документа – створення умов для підвищення ефективності наукової, управлінської та організаційної діяльності НААН України, НАПрН України та НАПН України.

План заходів передбачає проведення у 2021-2022 роках:

- аудиту актуального стану земельних ділянок, майнових комплексів та матеріально-технічної бази;
- аудиту фінансового стану та ефективності використання коштів державного бюджету;
- аудиту організаційної структури наукових установ та їх реорганізації;
- аудиту стану та напрямів підвищення ефективності і розвитку наукової діяльності;
- заходів з розвитку міжнародної наукової та науково-технічної діяльності.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зазначив: «Команда МОН рухається згідно з Планом пріоритетних дій Уряду на 2021 рік. Галузева наука є важливою частиною наукової сфери, тому одним із запланованих завдань на цей рік було вдосконалення роботи національних галузевих академій наук. Сподіваємось, що дієві кроки в цьому напрямі сприятимуть розвитку наукової діяльності національних галузевих академій наук, підвищенню ефективності використання коштів державного бюджету та ефективності управління об'єктами державної власності, що перебувають у віданні академій, розвитку дослідницької та інноваційної інфраструктури, розширенню міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва тощо».

РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕКЛАРАЦІЇ ПРО БЕЗПЕКУ ШКІЛ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 30-31 від 9 серпня 2021 р., с.2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-zatverdiv-plan-zahodiv-shodo-realizaciyi-deklaraciyi-pro-bezpeku-shkil>

Кабінет Міністрів затвердив план заходів щодо реалізації Декларації про безпеку шкіл. Відповідне рішення Уряд ухвалив 4 серпня 2021 року.

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет зазначив: «У 2019 році Україна приєдналась до Декларації про безпеку шкіл і стала соотою країною, яка підтримала положення цього документа. Декларація містить низку зобов'язань для попередження і реагування на напади на заклади освіти та їх використання у військових цілях в умовах збройного конфлікту. Дякую колегам з Кабінету Міністрів за підтримку плану заходів щодо реалізації Декларації. Ці заходи сприятимуть подоланню негативних наслідків у забезпеченні прав дітей на освіту».

Ухвалений план заходів створить умови для забезпечення права на освіту та формування безпечного освітнього середовища у період збройного конфлікту на сході України.

План заходів щодо реалізації Декларації про безпеку шкіл передбачає:

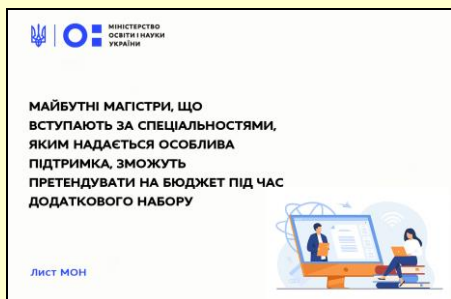
- створення системи моніторингу нападів на заклади освіти;
- забезпечення захисту закладів освіти від нападів та їх відновлення у разі пошкодження;
- забезпечення безперервності навчання;
- впровадження в освітню політику чутливих до конфлікту інструментів;
- забезпечення системності підходів до захисту освіти в умовах збройного конфлікту;
- забезпечення інформаційної підтримки впровадження положень Декларації.

На думку Міністра, затвердження плану заходів з реалізації Декларації забезпечить зокрема і координацію зусиль органів державної влади щодо впровадження положень Декларації та Вказівок у державну політику.

МОН України вдячне Дитячому фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та міжнародній організації «Save the Children» за постійну підтримку в імплементації положень Декларації про безпеку шкіл.

ДОДАТКОВИЙ НАБІР ДО МАГІСТРАТУРИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 30-31 від 9 серпня 2021 р., с.2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/majbutni-magistri-sho-vstupayut-za-specialnostyami-yakim-nadayetsya-osobliva-pidtrimka-zmozhut-pretenduvati-na-byudzhet-pid-chas-dodatkovogo-naboru>

Вступники до магістратури на основі бакалавра, які мають результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови або успішно складуть спеціально організовану сесію єдиного вступного іспиту, зможуть претендувати на бюджет під час додаткового набору на спеціальності, яким надається особлива підтримка. Про це йдеться в листі МОН України №1/9-387 від 30 липня 2021 року.

Додатковий набір (у тому числі й на місця державного замовлення) розпочнеться не раніше 1 вересня, зарахування таких вступників на бюджет – до 1 жовтня 2021 року, на контракт – до 30 листопада 2021 року.

Зазначимо, перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка, визначено в додатку 2 до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році.

БЮДЖЕТНІ МІСЦЯ ЙДУТЬ ЗА КРАЩИМИ ВСТУПНИКАМИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 30-31 від 9 серпня 2021 р., с.5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/u-privatnih-zakladah-vishoyi-osviti-na-byudzheti-zmozhut-navchatisya-43-vstupniki>

Цього року вперше закладам вищої освіти приватної форми власності було надано можливість брати участь у розподілі місць державного

замовлення. 43 вступники, які отримали рекомендації на бюджет, зможуть навчатися у приватних закладах вищої освіти.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зазначив: «Для того, щоб державні та приватні заклади освіти отримали рівні права, ми продовжуємо застосовувати прозорий механізм розподілу державного замовлення. Основний принцип, який ми запроваджуємо, – це «бюджетні місця йдуть за кращими вступниками», а також формульний розподіл державного замовлення, щоб кожен студент мав змогу навчатися в омріяному закладі вищої освіти».

Вступники зможуть навчатися на бюджеті у таких приватних ЗВО:

- Міжнародний гуманітарний університет (м. Одеса) – 21 місце;
- Заклад вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (м. Київ) – 14 місць;
- Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне) – 5 місць;
- Західнодонбаський інститут ПрАТ «ВНЗ Міжнародна академія управління персоналом» (м. Павлоград, Дніпропетровської обл.) – 2 місця;
- Приватний вищий навчальний заклад «Український гуманітарний інститут» (м. Буча, Київська обл.) – 1 місце.

Серед спеціальностей найбільше місць отримали «Інженерія програмного забезпечення», «Біотехнологія та біоінженерія», «Стоматологія», «Медицина» та «Медсестринство» (5 місць – кожна). А також:

- «Початкова освіта» – 3 місця;
- «Комп'ютерна інженерія» – 3 місця;
- «Менеджмент» – 2 місця;
- «Біологія» – 2 місця;
- «Хімічні технології та інженерія» – 2 місця;
- «Філологія (англійська мова)» – 1 місце;
- «Економіка» – 1 місце;
- «Психологія» – 1 місце;
- «Фармація, промислова фармація» – 1 місце;
- «Фізичне терапія, ерготерапія» – 1 місце;
- «Туризм» – 1 місце.

Після підтвердження вступниками свого вибору та надання приватними закладами вищої освіти гарантій дотримання законодавства про індикативну собівартість з ними буде укладено відповідний державний контракт.

Нагадаємо, заклади вищої освіти приватної форми власності для реалізації прав, визначених абзацом четвертим пункту 3 Змін до Умов прийому, мали змогу створювати в Єдиній державній електронній базі з питань освіти відкриті конкурсні пропозиції.

ЗМІНИ ДО ПОРЯДКУ ТА УМОВ НАДАННЯ СУБВЕНЦІЇ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 30-31 від 9 серпня 2021 р., с.4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-detalizuvav-umovi-roboti-komisiyi-mon-dlya-rozpodilu-sbvenciyi-na-programu-spromozhna-shkola-dlya-krashih-rezultativ>

Кабінет Міністрів вніс зміни до Порядку та умов надання субвенції на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів». Відповідне рішення ухвалено Урядом 4 серпня 2021 року.

Зміни деталізують роботу комісії МОН України, що створена для розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів» та створення безпечного (інклюзивного) освітнього середовища у закладах загальної середньої освіти.

Зокрема, зміни передбачають, що під час засідання комісії її члени можуть надавати зауваження та пропозиції до проєктів, поданих обласними, Київською міською державними адміністраціями, а також подавати додаткові проєкти на розгляд комісії. Водночас на засідання комісії, на якому розглядаються додаткові проєкти, можуть запрошуватися представники відповідних державних адміністрацій.

За результатами розгляду узагальнених переліків проєктів, поданих обласними, Київською міською держадміністраціями, та додаткових проєктів, поданих членами комісії, комісія відбирає проєкти, що відповідають Порядку та умовам надання субвенції, і формує пропозиції щодо їх погодження.

